Základní škola Říčany, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
náměstí Osvobození 145, 664 82 Říčany, tel.: +420 602 132 480, e-mail: info@zsricany.cz

Školní vzdělávací program školní družiny

Název	Základní škola Říčany okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Sídlo školy	Náměstí Osvobození 145, Říčany, 66482
Právní forma	příspěvková organizace
IČO	49461311
Zřizovatel	Obec Říčany
Číslo jednací	ZSRI-365/2025

Identifikační údaje
Základní informace o právnické osobě vykonávající činnost škol, školského zařízení

Ředitel školy: Mgr. Radovan Křivánek

Vychovatelky školní družiny:

Zdislava Křížová, Bc. Zita Dočkalová, Zita Matulová

Telefon: +420 603 391 675

Email: info@zsricany.cz

Webové stránky: www.zsricany.cz

Aktualizaci ŠVP provedla vychovatelka Zdislava Křížová, pedagogická rada ji projednala 26. 8. 2025. S platností od 1. 9. 2025.

Charakteristika školní družiny

Školní družina slouží především k odpočinku, k rozvoji zájmů žáků v době po vyučování a efektivnímu využití volného času. Dává také prostor pro komunikaci mezi dětmi navzájem. Navštěvují ji žáci 1. – 4. ročníku základní školy. Její činnost vychází z pedagogiky volného času. Snaží se o vytvoření místa pro odpočinek žáků po vyučování a aktivního, sportovního využití volného času. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností.

Umístění, vybavení ŠD

Školní družina je součástí základní školy a nachází se v budově školy. Tvoří ji tři oddělení. Maximální kapacita je 90 žáků, nejnižší kapacita je 20 žáků v průměru na 1 oddělení. První oddělení tvoří žáci prvních tříd, druhé a třetí oddělení jsou věkově smíšená. Dvě oddělení se nachází v 1. poschodí, třetí oddělení v přízemí.
K sportovním a rekreačním činnostem slouží školní dvůr s hřištěm, který přiléhá ke škole.

Vybavení místnosti odpovídá činnostem a aktivitám školní družiny a dětí mladšího školního věku. K odpočinku slouží hrací koutky vybavené koberci, k rukodělným činnostem slouží stoly a židle v jídelně a lavice v jednotlivých třídách, a počítačová část v učebně čtvrté třídy. Žáci mají k dispozici společenské hry, deskové hry, dětské knihy, stavebnice a další potřeby pro zájmovou činnost. K pohybovým aktivitám slouží především venkovní školní hřiště vybavené dvěma pískovišti a sportovní částí určenou k míčovým hrám či jiným sportovním aktivitám.

Součástí hřiště jsou i moderní prolézací prvky. Děti mají k dispozici sportovní náčiní, jako jsou míče, švihadla, florbalové hole a hračky určené ke hrám na pískovišti.

Personální podmínky

Organizace školní družiny je stanovena podle § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Účastníci pravidelné denní docházky do družiny se zařazují do oddělení. V současnosti má školní družina tři oddělení, která jsou naplněna nejvýše do počtu 30 žáků. Tito žáci jsou přihlášeni k pravidelné docházce. Ve všech třech odděleních pracují plně kvalifikované vychovatelky s předepsanou odbornou kvalifikací.

Ekonomické podmínky školní družiny

Úplata za školní družinu činí 180,- Kč měsíčně, hradí se ve dvou splátkách a to v měsíci září 900,- Kč (září až leden) a v měsíci únoru 900,- Kč (období únor až červen). Peníze jsou zasílány bezhotovostně na účet školy.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Školní družina se podílí na akcích organizovaných školou: Den otevřených dveří, vystoupení žáků, tvořivé dílny, Den matek, Den dětí a jiné. Podílí se dále na výzdobě školy, obměňování nástěnek ŠD, úpravách okolí školy a školního dvora. Po dohodě s různými subjekty v okolí probíhají exkurze a návštěvy v jejich zařízeních (firmy a podniky v okolí, knihovna).

Charakteristika ŠVP

Vzdělávací program ŠD je zaměřen na formování zdravé osobnosti odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svoji cenu a najde své místo ve zdravé sociální skupině. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků. Obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti, dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času. Podstatou je požadavek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, zajímavosti, přitažlivosti.

Pilíře vzdělávacího programu ŠD chápeme jako:

- Místo pro odpočinek a regeneraci
- Místo pro zájmové vyžití dětí
- Místo pro realizaci dětí po vyučování
- Místo pro rozvíjení tvořivosti
- Místo pro posilování sebevědomí
- Místo pro rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí
- Místo, kde se děti cítí dobře

Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

Oblast zahrnuje osobnostní a sociální výchovu. Zásady vhodného a společenského chování, pravidel stolování, společnou tvorbu pravidel soužití ve skupině, osvojení zásad tolerance, empatie, vzájemné úcty, respektování norem a dohodnutých pravidel.

Zařazujeme interaktivní hry, psychologické hry, vytváříme modelové situace, diskuse, využíváme mediální prostředky.

Oblast dále zahrnuje sociální a občanskou výchovu.

Poznávání nejbližšího okolí, subjektů a organizací, prohlubování myšlení v evropských a globálních souvislostech. Zařazujeme vycházky, besedy, exkurze.

Očekávané výstupy :
- vytváří dobré, zdravé mezilidské vztahy
- respektuje normy a dohodnutá pravidla
- uvědomuje si odpovědnost za své chování
- spolupracuje ve skupině, pomáhá slabším
- aktivně se účastní her a dalších aktivit
- při modelových situacích nacvičuje adekvátní reakce
- diskutuje o problémech

Oblast vede k e získávání a upevňování kompetence sociální a personální, komunikativní, občanské a kompetence k řešení problémů.

Člověk a jeho zdraví

Oblast zahrnuje poznávání sebe sama, svého těla, péče o zdraví, zdravotní prevence, osobní hygieny a čistoty, poučení o úrazech a předcházení úrazům, zásady poskytování první pomoci. Dále budování a dodržení správného denního režimu, vytváření správných a pravidelných návyků, dodržování pitného režimu a vhodných stravovacích návyků. Rozvoj pohybových schopností a dovedností, pohyb jako součást správného životního stylu. Zařazujeme besedy, pohybové hry, modelové situace.

Očekávané výstupy :
- dbá na osobní čistotu těla, prádla, oděvu, cvičebního úboru
- dodržuje správnou životosprávu
- dodržuje pokyny týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví
- s odpovědností dbá o bezpečnost vlastní i ostatních
- uvědomuje si rizika svého chování
- spolupracuje při týmových činnostech
- zvládá ošetření drobných poranění a hlavní zásady poskytování první pomoci

Oblast vede k získávání a posilování kompetence sociální, občanské, komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.

Člověk a příroda

Oblast zahrnuje environmentální výchovu, citlivý přístup k přírodě, vytváření vztahu k okolní krajině, uvědomování si propojenosti mezi člověkem a přírodou, rozlišování pozitivních způsobů ovlivňování přírody od negativních, vedení k odpovědnému ekologickému myšlení. Zařazujeme pozorování změn v přírodě, výtvarnou činnost, péči o rostliny, besedy, diskuse, využíváme mediálních prostředků.

Očekávané výstupy :
- zná a poznává rozmanitosti živé a neživé přírody
- pozoruje proměny přírody v závislosti na změně ročního období
- uvědomuje si nebezpečí v přírodě
- třídí odpad
- pečuje o pokojové rostliny
- sbírá léčivé byliny

Oblast vede k získávání a prohlubování kompetence k učení, kompetence sociální a občanské, kompetence pracovní a k řešení problémů.

Člověk a svět práce a umění

Oblast zahrnuje tvořivost, práce podle návodu, práce s přírodninami, výtvarné techniky, pěstování estetického cítění, prožitek nonverbálního vyjadřování, význam pracovních a uměleckých aktivit při relaxaci, prožitek seberealizace.
Zařazujeme tvořivou práci s rozličnými materiály, výtvarnou činnost s použitím různých výtvarných technik, besedy, exkurze, dramatizace, výtvarné dílny, nácvik kulturního pásma, návštěva divadla, kina, uspořádání výstavy.

Očekávané výstupy :
- rozlišuje běžně užívané druhy papíru, skládáním vyrobí jednoduchý výrobek, vystřihne nakreslený tvar, čistě slepí části vystřižené tvary
- z přírodního materiálu vyrobí jednoduchý praktický výrobek, k práci volí vhodné nástroje a dodržuje pravidla bezpečnosti
- rozlišuje běžné pracovní nástroje a bezpečně s nimi zachází
- pracuje s některou ze stavebnic a podle předlohy i podle své představy vytvoří výrobek

- při praktických činnostech si udržuje pořádek na svém místě, stará se o své pomůcky
- zvolenou výtvarnou technikou vyjádří své prožitky
- aktivně se zapojuje do dramatizací běžných životních situací

Oblast vede k získávání a upevňování kompetence pracovní, k řešení problémů, sociální a personální

Člověk a svět informací

Oblast zahrnuje mediální výchovu, hledání, zpracování, vyhodnocení a využití informací z médií, práci s textem, dále dodržování pravidel bezpečné práce s počítačem.

-na základě vlastních zkušeností hodnotí kriticky některé zdroje
-vyhledává potřebné informace z různých textů
-rozvíjí svoje komunikační schopnosti při týmových činnostech, prezentacích nebo veřejných vystoupení
-zvažuje a posuzuje pravdivost některých informací

Oblast vede k získávání a prohlubování kompetence komunikativní, pracovní, kompetence k učení a řešení problémů.

Vzdělávací a výchovné oblasti se prolínají všemi činnostmi školní družiny, které jsou řazeny do čtyř časových bloků.

1. **Blok – podzim (září, říjen, listopad)**
   Poučení o bezpečnosti, přivítání prvňáčků a nových žáků, seznamovací hry, správné stolování, hygienické návyky, chování k dospělým, orientace v okolí školy, orientace v prostoru, čase, modelování, výroba zvířátek z různých materiálů, poznávání a pozorování změn v přírodě, pohybové hry venku i v tělocvičně, didaktické hry a kvizy, výrobky z přírodnin, skládačky z papíru, zajištění tematické besedy, základy práce s počítačem a základy elektronické komunikace.

2. **Blok – zima (prosinec, leden, únor)**
   Správné chování dětí ve školní družině, diskuze na téma „pomoc rodičům a péče o zdraví“, výtvarné činnosti zaměřené na období zimy, zimní spánek zvířat, sáňkování, stavění sněhuláků a jiných sněhových staveb, práce s papírem, vánoční ozdoby a dárky, příprava vánočních dílen školy, dětský karneval, diskuze o dětských problémech, dramatizace různých situací, beseda s vedoucí knihovny, výukové počítačové programy, sledování dokumentů o přírodě, pravidla nakládání s odpadem.

3. **Blok – jaro (březen, duben, květen)**
   Hry na hřišti, pozorování změn v přírodě, určování jarních květin, rozhovory o počasí, koloběh vody v přírodě, zvířata a jejich mláďata, symboly Velikonoc, velikonoční zvyky a tradice, písničky o jaru, ekologická výchova, sběr léčivých rostlin, tvořivé a konstruktivní hry, krátké dramatizace (u lékaře, v obchodě, v restauraci…), sportovní a míčové hry na hřišti.

4. **Blok – léto (červen)**

   Zájmové činnosti výtvarné a rukodělné zaměřené na období léta, sportovně pohybové činnosti na hřišti, Den dětí, sportovně branný závod, pozorování přírody v létě, dopravní výchova, témata zaměřená na bezpečné chování dětí v období prázdnin.

Základní škola Říčany, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
náměstí Osvobození 145, 664 82 Říčany, tel.: +420 602 132 480, e-mail: info@zsricany.cz

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. KOMPETENCE K UČENÍ:

-učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

-všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje. Dokáže samostatně vyřešit problém nebo dokáže požádat o pomoc druhého. Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí. Nenechá se odradit případným nezdarem a hledá další řešení.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:

-ovládá řeč, vyjadřuje sdělením myšlenky, otázky a odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje kultivovaně a bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vést dialog, umí pracovat s informacemi, nebojí se vyjádřit svůj názor, naslouchá názorům druhých, rozumí jim a respektuje je, dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci slovním projevem, využívá získané dovednosti ke spolupráci.

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ:

-samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, zná možnosti, jak vědomě zvládat své emoce a sebereflektuje na ně, je ohleduplný k okolí a ochotný pomoci druhým.

5. KOMPETENCE OBČANSKÁ:

-učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých, dokáže odolat nátlaku druhých i větší skupiny, v situacích, se kterými nesouhlasí, dokáže odolat psychickému nátlaku, dokáže vyhodnotit situaci dle svých možností, uvědomuje si hodnotu majetku svého i vlastnictví jiných osob.

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

-dokáže pracovat podle instrukcí a návodu, reaguje na potřeby a pomoc druhých, svým pracovním přístupem se snaží chránit zdraví své i druhých, své výsledky a své dovednosti dokáže nabídnout jiným, je ohleduplný k lidem kolem sebe i k přírodě, umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě, umí zhodnotit práci svou i druhých, umí dokončit a vyhodnotit úspěšnost své práce, při rozvíjení dovednosti respektujeme u účastníků zájmového vzdělávání jejich individualitu a výstupy.

7. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku k trávení volného času.

Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Kritériem přijetí žáka do školní družiny je naplnění maximálního počtu žáků v jednotlivých odděleních. Podmínkou přijetí je řádně vyplněný zápisový lístek.

V současné době je počet žáků 30 na jedno oddělení, při třech oddělení je tedy maximální možný počet účastníků 90.

Rodiče poskytují úplatu za zájmové vzdělávání dle vnitřního řádu školní družiny. Odhlášení žáka je v průběhu školního roku možné, a to písemnou formou.

Vychovatelky školní družiny jsou povinné při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Jsou také informovány třídními učiteli o potřebách žáků se speciálními vzdělávacími problémy.

Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře, a volí vhodnou strukturu režimu žáků.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna vnitřním řádem ŠD. V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny pedagogickým a provozních pracovníků.

ŠVP družiny při Základní škole Říčany, nám. Osvobození 145, 664 82, byl zpracován k 1. 9. 2025.

V Říčanech, dne 1. 9. 2025

Mgr. Radovan Křivánek
ředitel školy